

νος τούς υπόδειγματα μὲ τιμές, δείχνοντας μεγάλη χαρά. "Η Σοφία άγυποφίαστη, ἔλαμπε ὅλη. "Ο Δαμολίνος ἔδωσε ἐπισήμως ὅρκον πίστεως, ἐδιαβάστηκε ἡ σημβόλαιος φαριτή πρᾶξης γραμμένη σὲ Κρητικό ίδιωμα, υπεγεάφη καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη καὶ κατόπιν ἐτελέσθη ὁ γάμος στὴ μεγάλη σάλι τῆς ἐπαύλεως, μὲ πομπὴ καὶ παράταξη.

"Ἐπειτα, ἄρχισαν ἡ γιωτές τοῦ γάμου. Οἱ Ἐνετοὶ ἔκαναν γίλιες περιτοιχίες στους Ἐλλήνες, ποὺ τὶς ἔδεχντο ἀνυποφίαστοι. "Ἐτρωγαν, τραγουδοῦσαν καὶ ἔτιναν τὰ διαλεχτὰ καὶ βαρεῖα γρασία ποὺ τοὺς κερονόσαν οἱ δούλοι τοῦ ἄρχοντα. Μᾶ ὁ πανοργός Δαμολίνος εἰχε βάλει ἀφίσιν μέσα στὸ κρασὶ καὶ οἱ ἀγόρουσθοι τοῦ Καντανάλη γρήγορα ἔπεσαν σὲ λήμαργο. "Ήταν πειλα στὴ διάθεσι τῶν ἔχθρῶν τουν.

Κατὰ τὴ δύσι τοῦ ἥλιου ἐδόμη τὸ σύνθημα μὲ μὰ πιστολιά. Οἱ συγγενεῖς ἐρχόντουσαν ἀπὸ τὸ Χανιά, 250 Κορσικανοί πεζοὶ καὶ 250 πειλατεῖς. Σὲ λίγο ὁ κῆπος τοῦ πύργου ἔγινε στρατός. "Ο γέρο Καντανάλης, ὁ Πέτρος, ἔνας ἄλλος ἀδελφὸς τοῦ ἐδέθησαν, ἐπειτα ἀπὸ λισσόδιαν ἀντίστασι, ὑδρηγήσασι ἐνώπιον τοῦ στρατηγοῦ Γαροντίου Κολλάλην καὶ κρεμαστήσαν στὴν ἔξωπορτα τοῦ πύργου, μπροστά στὰ μάτια τῆς Σοφίας, τῆς ἀνθίας καὶ ἀντικῆς νιόνυψης, ποὺ τραβοῦσε διὰ τὰ μαλλιά της, τρελλή ἀπὸ τὴ λύπη της. "Ανάγκη νὰ σημειωθῇ διὰ τοὺς τούτους, ἐπειδὴ ἔπραγμα μὲ τὸ Δαμολίνο, δὲν ελέγχειν φίειν ἀφίσιν καὶ ἐπομένων εἰλεγκταν ἀντίληψι τοῦ σηληνοῦ θανάτου των.

"Ἀλλὰ ἡ αἵμαβούρα τῶν Ἐνετῶν δὲν ἐσταμάτησε στὰ τρία αὐτὰ θύματα. Τρία μέλη τῆς οἰκογένειας τῶν Μουσούρων ἔκασταν ζωντανά, καὶ τὰ ἄλλα ἐκρεμάστηκαν στὰ γύρω δέντρα. "Η οἰκογένεια τῶν Κοντῶν, ἡ μέλη, ἀφανίστηκε σὲ μὲ βασινιστήρια. Μετὰ ταῦτα, οἱ λοιποὶ συλληφθέντες διαιρέθησαν σὲ τέσσαρες καταγογίες. Τῆς ποώτης δύο ἐσχεμάτησαν στὰ Χανιά, δύον τοὺς μετέφεραν ἀλυσοδεμένους. Τῆς δευτέρας, ἐθανάτωθαν στὸ Σέλινο, δύον εἰλεγκταν ἀπὸ τὴ Επανίστημα. Τῆς τρίτης, στὸ φρούριο τοῦ Ἀπορούν, καὶ τῆς τελευταίας στὰ Μεσαλλά. Καὶ ἔνας ἐνετός χρονογράφος λέει χωρὶς ἐντοποῦ :

"Ἐτσι πήγαντις ἡ Ἐπανάστασις καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἔμειναν πιστοὶ καὶ ἀπωτομένοι στὸ Θέατρον στὸ Λόγγη τῆς Ἐνετίας ἐστηρίζηταν καὶ παρηγορήθηκαν.

***

"Ενα γράμμα τῆς Σοφίας στὸν ἀγαπημένο τῆς Ήπειρο ἔλεγε καὶ τοῦτο :

"...Ἄνθος εἴμαι κ' ἔγος ἀπὸ τὸ χλωρό μου κιόσκου κομμένο, ἀνίδος ποὺ ἡ δύναται τοῦ ἥλιου θὰ μὲ συνεπάρῃ... "Η πορφητεία τῆς δυστυχίσμενης κόρων ἐπεπλωρῶθη. Στὴν φοβερή συγκλονίζει ἐπάνω σποτούντηραν καὶ αὐτὴ καὶ ἡ μητέρα της. Κάπιοις βέβαια ἀπὸ τοὺς Ἐλλήνες, ποὺ δὲν εἰλεγκταν ἀφίσιν ποὺν πουλήσθησαν ἀκρώτη τῇ ζωῇ τουν, ἐπρόσθιταν καὶ τοὺς ἐθανάτωτες ἀπὸ ἔκδικησι. Καὶ ἔτοι ὁ κατεχθόνιος Δαμολίνος δὲν ἔμεινε ἀπιώδωθος.

"Άλλος Ἐνετός χρονογράφος μὲς παρέχει μὰ περιέργεια λεπτομέρεια, σχετική μὲ τὸ κακούργημα : "Οταν συνέλαβαν στὰ Χανιά τὴν ίδεα νὰ φέξουν ἀφίσιν ποὺ τὸ κρούστην τῶν ἀνθρώπων την Καντανάλη, ἐπροσασθήσαν διὰ τοῦ ἔνας Ἐπειτα ὑπάλληλος τάχα δηλητηρίασι ἀπὸ γιατρικό καὶ συνέλαβαν ἔνα βιόδοτον διὸ τοὺς τραφαμακοποιὸς τῆς πάλεως. "Ἐπειτα ἀνοίξαν τὰ φραμακελά τους, ἐπήρων δοσού αφίσιν βρήκαν καὶ τὴν ἀλλή μέρα τοὺς ἀπέλυσαν..."

***

Μετὰ τὴν καταστολὴ τὴν Ἐπαναστάσεως, ὁ σιριατηγὸς Κολλάλτος, γιὰ νὰ τὸ τρομοκρατήσῃ τοὺς κατοίκους τῆς κώμης Φωτεινιακοῦ, (ἀπὸ τὴν δοτίαν κατήγετο ὁ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῶν Κρητῶν Ἰω. Φράγκος), μπήκε μέσα, ἔπιασε δώδικα προκριτοὺς καὶ τοὺς ἔχρεματα. "Ἐπειτα διέταξε νὰ συλλάψουν τὶς γυναικεῖς τεσσάρων προσορίτων ποὺ ἤταν ἔγκυες καὶ νὰ τὶς ξεκοιλιάσουν! " Η πρᾶξης αὐτῆς, ποὺ γίνηκε δημοσίη, ἔκανε τρομερή ἐντύπωση σὲ δῆλη τὴν ἐπαρχία. "Ἐτσι ἐξεδικεῖτο ἡ Ἐνετίκη Δημοκρατία ἐκείνους ποὺ ἐπαναστάτησαν γιὰ νὰ καταλύσουν τὴν ἔξουσία της.

*

ΚΑΜΠΟΥΡΑ ΕΠΑΙΤΟΥ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΕΥΕΙ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟ!

"Η παριστὴν ἐφημερίς «Ζουρνάλ» πληροφορεῖται ἀπὸ τὴν Νέαν Υόρκην τὴν τέλη περιέργην εἰδήση : "Ἐνας ἀμερικανὸς ἀστιτης, ὁ καπιτονόγραφος Γουλιέλμος Κάμψεν ξητιάνευε ἐπὶ πολλὰ κόρδα στὴν συνοικία τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου τῆς Βοστώνης καὶ κομιώταν γειμῶνα κυλαστοῖ τάπτων ἀπὸ τὶς γέφυρες, τρώγοντας ξερό φυσικό. Πέριοδοις ἡμερών, ἐπειδὴ τὸ κρούστην τὴν ίτανεν ἔξαιρετα δρυμό, δοκός ποὺς χροφορίαλαξε ποὺ τὸν εἶδε νὰ στεκῃ μᾶντα στὸ παιανίο, τὸν πῆρε ἀπὸ φιλανθρωπία καὶ τὸν δῆγητος νὰ περάσῃ τὴ νύχτα του στὴ φυλακή. Ἐκεῖ σύμφωνα μὲ τοὺς ἀστυνομικοὺς κανονισμούς, δὲν υφορδός τοῦ δεσμοφύλακος ἔνθηγησε τὴν σχετική ἔρευνα, ἐπὶ τοῦ ἐπαίτου καὶ μὲ μεγάλη ἐκπληξη παρετήρησε διὰ τὴν καμπονία τοῦ ἡταν ψεύτικη, πτιαγμένη ἀπὸ τσίγκο, μέσα δὲ στὸ κοιλωτὸν της δηλήσης τὸ πασόν τῶν 20 χιλιάδων δολαρίων εἰς τραπέζογραμμάτια! "

"Ο ἐπαίτης Γουλιέλμος Κάμψεν ἀναγορινόμενος κατόπιν, ὥμολόγησε διὰ τὰ χοήματα αὐτὰ τὰ εἰλεγκταν στὸ διάστημα τῆς εἰκοστοῦς ἐπαίτειας τουν καὶ διὰ ἐσκόπευση, δην ἀπέθηγκε, νὰ τὰ ἀφήγηε εἰς τὸ Κράτος... διὰ φιλανθρωπικούς σκοπούς! ..

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τοῦ Φρανσουά Κοππέ

"Οος φορίς τὸ ωδὸν ποὶ εἰνδιάλει
μοῦ δείχνει μὲ τὸ χέρι τὸ λευκό της,
·γατὶ παραξενεῖσσα ; μοῦ κράζει
τὸ ωδὸν διν μοῦ δείχνη ποὺ εἰνδιάλει,
θυμάμαι τὸ γαλήνιο μέτωπό της.

"Τὸ πεύ λαμπρό τ' ἀστέρι διαν μοῦ δείχνουν,
στὰ μάτια μοὺ τὰ δάκρυα σάν ἀντάρια
τότε γατὶ τὸν ἰσχο τους μοῦ φίγουν ;
τὸ πεύ λαμπρό τ' ἀστέρι διαν μοῦ δείχνουν,
θυμάμαι τὴ πατά της μὲ λαζτάρια.

"Οταν μοῦ δείχνουν κάποιο χελδόνι
ποὺ τὸ χειμῶνα πάει σὲ μέρη ξέρα,
γατὶ ἡ φτωχὴ καρδιὰ μοὺ τότε λιώνει ;
διαν μοῦ δείχνουν κάποιο χελδόνι,
θυμάμαι πὼς είναι ἔρημος, ωμένα...

Μετάφ. Γ. Κοτζιούλα

ΚΑΒΑΛΛΑ Ο ΧΑΡΟΣ

Τοῦ Jean Moréas

Ηεροῦ καράλλα ποι' ἀλογο δ Χάορτας κι' ἀλογίζει
στὸ κάπιτο πέρα ὁ ἀνεμος στὰ δέντρα νὰ σφυγίζει

Ηερούνει μέσα στὴ γυνὴν οφροζοτις τ' ἀγέρι
ποι' τάχατες δ Χάορτας νά πάει ποὺς τὸ ξέρει ;

"Ἀπὸ τὰ πόδια ἀνάσκενα κ' ἀπ' τὰ μαλλιά πιασμένοι
ἄπ' τὴ οὐρά τὸ καχέμωναται ἀνθρώποι πεθαίνονται
Και τρέζει πάνω στ' ἀπ' τον ὁ ! τὸ θηροῦ πῶς τοξεύει
μὴ ξέροτας τὸ δίστοχο ἐπάνω τον ποιὸν ξερεί.

Οι γύροι τούμοντε «Καλλί μος γιὰ νὰ πιοῦμε
λιγό νερό ἀπ' τὴ πηγὴ κ' έστερα σ' ἀκλοθυμέα».

"οι νεοι τοῦ ιένε «Χάορτα γιὰ λίγο ἀφρόει μας
τὶς βώλες μας νὰ μάσονται κ' έστερα πταγέ μας» !

Ο ΤΑΦΟΣ ΜΟΥ

Τοῦ Φρειδ. Μιστράλ

Βλέπω τὸ τάφο μον προσοτὰ τὰ μάτια μον σὰν κλείροι
μὲ τὸ λευκό τον μάρμαρο ποὺ μέσα θὰ κλεισθῶ
στὸν στὸν κόσμο, ἀλλοίμοτο, μονάγος θὲ νὰ μείνω
μὲ ! πῶς τονε ποιῶ.

"Οταν κανένας, τ' εἰλ' αὐτὸς δ τάφος διατήση
οτὸν τὸν πατέρη, ἀλλος θὲ ν' ἀπαντήσῃ
τοὺν ποιητὴ ποὺ ἔγραψε γιὰ μάγινατα παθήτρα
τραγούδια μαγεμένα.

Μισέλα τηρε ιέγοτε αὐτὴν τὸν πραγούδοσσε
καὶ στὴ Μαγιάννα εμεινε τὸν εἰδανε στρά
τον τόλον τον οἱ ἀνθρωποι μὲ αὐτὴ ποι' ἀγαπούσος
τὰ μονόπατα νὰ περνα.

Και μάρι μέριας ἀλλοτες θὰ ποῖνε εἰλ' αὐτὸς
ποὺν βασιλιά τὸν εἰλανε στὴ Προβηγρία στὴν
γαλήνη μέσ' τὸν τάφο μον δὲν είνε έστερονς
οἱ αἴλος θὲ ἀπαντήσῃ.

Και τέλος κάπιοις θὲ νὰ πη αὐτὸτε τοὺν ξέρω
είμαστε φίλοις ἀλλοτες (αὗτοις οβνέται ή καοά)
ιουλιούδια πλάτι τὸν εἰδο τοῦ Μάη ἃς τοῦ φέρω
οὰν κείνη δοσοερά.

Μετάφ. Δ. Ν. Γαλάνη

